

PODANÉ ELEKTRONICKY S KVALIFIKOVANÝM ELEKTRONICKÝM PODPISOM

[NALIEHAVÉ]

Ústavnému súdu Slovenskej republiky
Hlavná 110
042 65 Košice

V Bratislave dňa 23. apríla 2024

Ústavná sťažnosť
podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky

a

Návrh na vydanie dočasného opatrenia

St'azovateľ:	Prof. JUDr. Ján Mazák, PhD., nar. , trvalý pobyt profesor Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach, člen Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len "st'azovateľ")
	zastúpený: JUDr. Petrom Kubinom, advokátom, číslo licencie SAK 4870, so sídlom Bottova 2A, 811 09 Bratislava, spolupracujúcim s Dentons Europe CS LLP, na základe plnomocenstva zo dňa 22. apríla 2024 (Príloha č. 1)
Odporca:	Súdna rada Slovenskej republiky
Porušené základné práva:	Základné právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základným právom na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základným právom vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
Napadnuté rozhodnutie:	Uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024, ktorým bol st'azovateľ odvolaný z funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky
Počet príloh:	15 (podľa textu)

Fernanda Lopes & Asociados ▶ Guevara & Gutierrez ▶ Paz Horowitz Abogados ▶ Sirote ▶ Adepetun Caxton-Martins Agbor & Segun ▶
Davis Brown ▶ East African Law Chambers ▶ Eric Silwamba, Jalasi and Linyama ▶ Durham Jones & Pinegar ▶ LEAD Advogados ▶
Rattagan Macchiavello Arocena ▶ Jiménez de Aréchaga, Viana & Brause ▶ Lee International ▶ Kensington Swan ▶ Bingham Greenebaum
Cohen & Grigsby ▶ Sayarh & Menjra ▶ For more information on the firms that have come together to form Dentons, go to [dentons.com/legacyfirms](https://www.dentons.com/legacyfirms)

Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and affiliates.
Dentons Europe CS LLP is a Limited Liability Partnership registered in England and Wales with Registration Number OC 340214. A list of the members of Dentons Europe CS LLP is
available at its Registered Office: One Fleet Place, London EC4P 4GD, United Kingdom. Please see [dentons.com](https://www.dentons.com) for Legal Notices.

Vážený Ústavný súd Slovenskej republiky,

Sťažovateľ týmto podáva (i) **ústavnú sťažnosť** podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „**Ústava**“) a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „**ZoUS**“) proti porušeniu základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy v spojení so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, základným právom na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy a základným právom vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej aj „**Súdna rada**“) č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 (ďalej len „**Napadnuté rozhodnutie**“) a (ii) **návrh na vydanie dočasného opatrenia** podľa § 130 ZoUS spočívajúceho v uložení povinnosti Súdnej rade zdržať sa vykonávania Napadnutého rozhodnutia a voľby nového predsedu Súdnej rady do právoplatnosti rozhodnutia o tejto ústavnej sťažnosti.

Keďže predmetom tejto sťažnosti je riadne obsadenie ústavného orgánu – Súdnej rady v súlade s Ústavou a ZoSR, čo je jeden z najvyšších verejných záujmov pre oblasť výkonu súdnej moci v Slovenskej republike navrhujeme, aby Ústavný súd túto sťažnosť prinajmenšom v časti návrhu na vydanie dočasného opatrenia prerokoval ako naliehavú v súlade s § 54 ods. 1 ZoUS. Najbližší riadny termín zasadnutia Súdnej rady je naplánovaný na 14. až 16. máj 2024, pričom na tomto zasadnutí Súdna rada s najväčšou pravdepodobnosťou pristúpi k voľbe nového predsedu.

Detailné odôvodnenie tejto ústavnej sťažnosti a návrhu na vydanie dočasného opatrenia uvádzame nižšie:

A AKTÍVNA LEGITIMÁCIA A ZASTÚPENIE SŤAŽOVATEĽA

- 1 Aktívna legitímácia sťažovateľa na podanie tejto ústavnej sťažnosti vyplýva z § 122 ZoUS, nakoľko sťažovateľ tvrdí, že Napadnutým rozhodnutím boli porušené jeho základné práva uvedené v úvode tejto sťažnosti.
- 2 Sťažovateľ je fyzická osoba, ktorá je, za splnenia ústavných a zákonných podmienok oprávnená podať ústavnú sťažnosť (127 ods. 1 ústavy v spojení s § 122 a nasl. ZoUS). Oprávnenie na podanie ústavnej sťažnosti vyplýva aj z toho, že sťažovateľ bol do dňa prijatia Napadnutého rozhodnutia predsedom súdnej rady, ktorej bol Napadnutým rozhodnutím v rozpore s Ústavou a zákonom pozbavený.
- 3 Sťažovateľ je v konaní o tejto ústavnej sťažnosti zastúpený advokátom, čím je splnená podmienka podľa § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 3 ZoUS.

Dôkaz: Plnomocenstvo

(Príloha č. 1)

B PRÁVOMOC ÚSTAVNÉHO SÚDU

- 4 Právomoc Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „**Ústavný súd**“) konať a rozhodnúť o tejto ústavnej sťažnosti vyplýva z čl. 127 Ústavy. Podľa čl. 124 Ústavy je Ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, pričom o ochrane základných práv, ktorých porušenie Napadnutým rozhodnutím sa v tejto sťažnosti namieta, nemá právomoc rozhodnúť iný súd ani iný orgán verejnej moci.
- 5 Napadnuté rozhodnutie je rozhodnutím Súdnej rady o odvolaní sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady. Proti Napadnutému rozhodnutiu nie je k dispozícii žiadny riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, ktorý by sťažovateľ mohol vyčerpať pred podaním tejto ústavnej sťažnosti.
- 6 Preto Ústavný súd má právomoc rozhodnúť o tejto ústavnej sťažnosti. Právomoc Ústavného súdu rozhodnúť o tejto sťažnosti navyše vyplýva aj z toho, že Ústavný súd už v minulosti viackrát preskúmaval uznesenia Súdnej rady a meritórne o nich rozhodol (viď napr. veci III. ÚS 446/2021, III. ÚS 128/09, II. ÚS 5/03), pričom vo veci II. ÚS 5/03 išlo o ústavný prieskum uznesenia Súdnej rady o zvolení jej

predsedu¹ z pohľadu jeho súladu s čl. 30 ods. 4 Ústavy, čo je rozhodnutie z vecného hľadiska rovnakého druhu ako Napadnuté rozhodnutie.

C VČASNOSŤ PODANIA SŤAŽNOSTI

7 Podľa § 124 ZoUS ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

8 Napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 16. apríla 2024, pričom v ten istý deň sa o ňom sťažovateľ aj dozvedel.

9 Dňa 16. apríla 2024 tak začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti Napadnutému rozhodnutiu podľa § 124 ZoUS, ktorá končí dňa 16. júna 2024. Táto ústavná sťažnosť je preto podaná v rámci tejto zákonnej lehoty.

D ZHRNUTIE PODSTATNÝCH SKUTKOVÝCH OKOLNOSTÍ PREDCHÁDZAJÚCICH VYDANIU NAPADNUTÉHO ROZHODNUTIA

10 Dňa 12. apríla 2014 o 13:07 hod. bol do podateľne Súdnej rady doručený návrh siedmich členiek a členov Súdnej rady na odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady (ďalej len „Návrh na odvolanie“).

Dôkaz: Návrh na odvolanie (Príloha č. 2)

11 Dňa 15. apríla 2024 o 9:19 hod. bol Návrh na odvolanie doručený sťažovateľovi Kanceláriou súdnej rady elektronickými prostriedkami.

Dôkaz: E-mail s Návrhom na odvolanie adresovaný sťažovateľovi (Príloha č. 3)

12 Návrh na odvolanie bol zaradený rozhodnutím Súdnej rady ako bod 2 prvého rokovacieho dňa 4. zasadnutia Súdnej rady konaného dňa 16. apríla 2024.

Dôkaz: Zápisnica z prvého rokovacieho dňa 4. zasadnutia Súdnej rady zo dňa 16. apríla 2024 (Príloha č. 4)

13 Po prerokovaní bodu č. 2, prvého rokovacieho dňa 4. zasadnutia Súdnej rady konaného dňa 16. apríla 2024 bolo schválené uznesenie Súdnej rady č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 (teda Napadnuté rozhodnutie), ktorým bol sťažovateľ odvolaný z funkcie predsedu Súdnej rady.

Dôkaz: Napadnuté rozhodnutie (Príloha č. 5)

E PORUŠENIE ZÁKLADNÝCH PRÁV SŤAŽOVATEĽA

E.I Základné východiská

14 Základom tejto ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy, podľa ktorého: „*Občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.*“

15 Čl. 30 ods. 4 ústavy garantuje prístup za rovnakých podmienok ku všetkým funkciám spĺňajúcim atribút verejnej funkcie, a to bez ohľadu na spôsob, akým sú tieto funkcie obsadzované. Rozhodujúce je teda to, či daná funkcia predstavuje funkciu, prostredníctvom ktorej sa realizuje právo zúčastňovať sa na

¹ V danom prípade išlo o uznesenie Súdnej rady o zvolení kandidáta na predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý podľa v tom čase platnej a účinnej právnej úpravy bol súčasne predsedom Súdnej rady.

správe verejných vecí. Z toho vyplýva, že garancia v citovanom článku ústavy sa vzťahuje aj na funkciu člena alebo predsedu Súdnej rady.

- 16 V prípade sťažovateľa ide o základné právo na prístup k funkcii predsedu Súdnej rady (čo je „iná verejná funkcia“ v zmysle čl. 30 ods. 4 Ústavy).
- 17 S právom určitej osoby na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok je nevyhnutne spojené aj právo danej osoby zastávať a vykonávať danú verejnú funkciu po jej získaní, a to počas doby, na ktorú danú funkciu získala.² Táto doba je pri verejných funkciách spravidla určená Ústavou alebo zákonom a v prípade funkcie predsedu Súdnej rady môže trvať najdlhšie 5 rokov [čl. 141a ods. 5 Ústavy v spojení s § 4b ods. 1 písm. a) zákona č. 185/2002 Z.z. o Súdnej rade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSR“)].
- 18 S uvedeným záverom sa stotožnil aj Ústavný súd, ktorý uviedol, že „*by sa nepochybné dalo uvažovať o možnom porušení základného práva podľa čl. 30 ods. 4 ústavy v prípade, ak by bol občan odvolaný z ústavnej (verejnej) funkcie z iných dôvodov alebo nad rámec dôvodov, ktoré ustanovuje ústava ..., alebo nad rámec dôvodov uvedených v zákone ...*“ (IV. ÚS 46/2011).
- 19 K rovnakému záveru dospel aj Ústavný súd Českej republiky, ktorý uviedol, že právo na prístup k verejnej funkcii zahŕňa aj právo na jej nerušený výkon po celý čas jej trvania (PI. ÚS 13/05) a zahŕňa aj ochranu pred protiprávnym pozbavením tejto funkcie, pričom právo na nerušený výkon verejnej funkcie zahŕňa zákonné ustanovenie dôvodov, z ktorých možno funkciu stratiť (PI. ÚS 25/07). Právna úprava tohto základného práva je v Českej republike identická so slovenskou právnou úpravou, keďže čl. 30 ods. 4 Ústavy je doslovnou kópiou čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd.
- 20 Podmienky odvolania predsedu Súdnej rady sú určené kombináciou ústavnej a zákonnej úpravy. Podľa čl. 141a ods. 5 poslednej vety Ústavy: „*Predsedu, podpredsedu a člena Súdnej rady Slovenskej republiky možno pred uplynutím ich funkčného obdobia kedykoľvek odvolať.*“³ pričom podľa čl. 141a ods. 10 prvej vety Ústavy: „*Podrobnosti o voľbe a odvolávaní predsedu a podpredsedu Súdnej rady Slovenskej republiky ... ustanoví zákon.*“ Týmto zákonom je ZoSR, ktorý vo svojom § 4b ods. 3 taxatívne určuje dôvody, pre ktoré môže byť odvolaný predseda Súdnej rady. Odvolanie predsedu Súdnej rady je proces, ktorý je vecne i procesne odlišný od odvolania člena Súdnej rady z funkcie člena Súdnej rady. Preto kým dôvody na odvolanie člena Súdnej rady z tejto funkcie orgánom, ktorý ho do nej ustanovil, zákonom vymedzené nie sú (existuje tu absolútna voľnosť úvahy daného orgánu), dôvody na odvolanie predsedu Súdnej rady z tejto funkcie (ktoré nemá dopad na jeho trvanie funkcie člena Súdnej rady) sú zákonom taxatívne vymedzené a Súdna rada je povinná ich rešpektovať.
- 21 Zákonné dôvody na pozbavenie (odvolanie) predsedu Súdnej rady z tejto funkcie sú taxatívne upravené v § 4b ods. 3 ZoSR, pričom Napadnuté rozhodnutie je založené na dôvode podľa § 4b ods. 3 písm. c) ZoSR, teda že sťažovateľ opakovane porušil svoje povinnosti predsedu Súdnej rady.
- 22 Ústavný súd vo svojom náleze vo veci II. ÚS 9/00 konštatoval, že: "*Jednou z podstatných zložiek každého konania, v ktorom sa rozhoduje o uplatnení, resp. o ochrane niektorého zo základných práv alebo slobôd občanov (a to bez ohľadu na povahu orgánu, pred ktorým takéto konanie prebieha), je*

² Porovnaj: OROSZ, L., SVÁK, J. a kol.: *Ústava Slovenskej republiky. Komentár. Zväzok I.* Bratislava: Wolters Kluwer, 2021, s. 427.

³ Súčasné znenie čl. 141a ods. 5 Ústavy sa vzhľadom na princíp právnej istoty a zákaz retroaktivity (ako princípy spadajúce do materiálneho jadra Ústavy, môže vzťahovať iba na členov a funkcionárov Súdnej rady, ktorí boli do funkcií ustanovení pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, teda pred 1. januárom 2021. Sťažovateľ bol za predsedu Súdnej rady zvolený dňa 30. júna 2020 a za člena Súdnej rady bol zvolený dňa 23. apríla 2020, teda ešte pred účinnosťou tohto ustanovenia, kedy podmienky na odvolávanie členov a predsedu Súdnej rady boli oveľa viac obmedzené. Avšak aj pri aplikácii tejto ústavnej úpravy na odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady nie je možné dospieť k inému záveru než k takému, že vzhľadom na čl. 141a ods. 10 prvej vety Ústavy a § 4b ods. 3 ZoSR je odvolanie predsedu Súdnej rady z tejto funkcie možné síce kedykoľvek pred uplynutím jeho funkčného obdobia, ale iba z dôvodov taxatívne uvedených v § 4b ods. 3 ZoSR, ktoré musia byť náležite preukázané.

jeho objektivita, ktorou sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy rozhodovacieho orgánu bez akýchkoľvek objektivných limitov."

23 Ústavný súd vo svojom náleze vo veci II. ÚS 5/03 (ústavný prieskum súladu voľby predsedu Súdnej rady s čl. 30 ods. 4 Ústavy) konštatoval: "V právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci vrátane súdnej rady postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu."

E.II Sťažovateľ bol odvolaný z funkcie bez toho, aby bolo preukázané, že „opakovane porušuje svoje povinnosti“, a preto bol odvolaný z funkcie z iných dôvodov, resp. nad rámec dôvodov uvedených v zákone (porušenie čl. 30 ods. 4 Ústavy).

24 Pojem „svoje povinnosti“ uvedený v § 4b ods. 3 písm. c) ZoSR znamená povinnosti predsedu Súdnej rady uložené mu platným právnym poriadkom. Pojem „opakovane“ znamená, že k porušovaniu prichádza v určitej, relatívne dlhej dobe, v určitom významnom počte a spôsobom, ktorý nedovoľuje iný záver, než ten, že ide o porušovanie ústavných a zákonných povinností.

25 Návrh na odvolanie obsahuje 9 údajných porušení povinností sťažovateľa v rozmedzí od 17. júna 2021 do 11. decembra 2023. Sťažovateľ mal porušiť povinnosti, ktoré mu ukladali (i) čl. 2 ods. 2 Ústavy, (ii) čl. 4 ods. 1 a 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov a (iii) § 27ha a §27hg ZoSR.

26 Ani jeden z uvedených 9 dôvodov na odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady nespĺňa požiadavky na naplnenie zákonného dôvodu (skutkovej podstaty) podľa § 4b ods. 3 písm. c) ZoSR, teda že sťažovateľ „opakovane porušuje svoje povinnosti“.

27 Porušením povinnosti však nemôže byť výkon právomoci, resp. zákonného oprávnenia. To, čo sa v Návrhu na odvolanie prezentuje ako opakované porušenie povinností sťažovateľa, je práve výkonom zákonných oprávnení predsedu Súdnej rady.

28 Pre správne vyhodnotenie obsahu Napadnutého rozhodnutia, ktoré je v celom rozsahu založené na Návrhu na odvolanie, je potrebné sa najskôr zaoberať tým, akými oprávneniami disponoval sťažovateľ ako predseda Súdnej rady s osobitným zreteľom na obsah Návrhu na odvolanie.

29 Podľa čl. 141a ods. 8 Ústavy: „Činnosť Súdnej rady Slovenskej republiky riadi a organizuje jej predseda.“ Z tohto článku Ústavy vyplýva, že predseda Súdnej rady zodpovedá za celú jej činnosť, vrátane činnosti všetkých jej pomocných orgánov, ku ktorým patria aj kontrolné komisie zriaďované podľa § 27h ods. 1 a 2 ZoSR

30 Podľa § 15 písm. b) zákona č. 432/2021 Z. z. o disciplinárnom poriadku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (disciplinárny súdny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „**disciplinárny súdny poriadok**“) má predseda Súdnej rady všeobecné oprávnenie na podanie disciplinárneho návrhu proti každému sudcovi a sudkyňi Slovenskej republiky.

31 Okrem toho, z tejto všeobecnej kompetencie predsedu Súdnej rady vyplýva aj to, že je oprávnený i povinný dohliadať na dodržiavanie zákonných povinností ustanovených sudcom a sudkyňami a v prípade dôvodného podozrenia z ich porušovania je povinný vykonať opatrenia nevyhnutné na zistenie skutkového stavu, odstránenie zistených nedostatkov a vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti alebo trestnej zodpovednosti. Obdobne to platí aj pre predsedov súdov, ktorí majú kompetenciu podať disciplinárny návrh na sudcov nimi riadených súdov, viď § 42 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov (ďalej len: „**zákon o súdoch**“).

- 32 Podľa § 27hh ods. 6 ZoSR ak § 27ha ods. 8 a § 27hb ods. 5 ZoSR neustanovujú inak, pri výkone pôsobnosti v súvislosti s oprávnením predsedu Súdnej rady podať disciplinárny návrh voči sudcovi je predseda Súdnej rady oprávnený požadovať od disciplinárne zodpovedného sudcu stanovisko k disciplinárnemu previneniu a k veciam súvisiacim s disciplinárnym previnením. Na tento účel si predseda Súdnej rady môže vyžiadať súdny spis vrátane spisov v trestnom konaní a robiť z neho odpisy, výpisy, kópie a žiadať doplňujúce vyjadrenia, čím nie sú dotknuté ustanovenia Trestného poriadku.
- 33 Z ustanovenia § 27hh ods. 6 ZoSR teda jednoznačne vyplýva, že predseda Súdnej rady je oprávnený (ale aj povinný) zistiť skutkový stav, ktorý by mohol byť kvalifikovaný ako disciplinárne previnenie spôsobom, ktorý je vyjadrený v dispozícii tejto normy: „...môže vyžiadať súdny spis vrátane spisov v trestnom konaní a robiť z neho odpisy, výpisy, kópie a žiadať doplňujúce vyjadrenia“.
- 34 Uplatnenie dispozície citovaného ustanovenia § 27hh ods. 6 ZoSR nie je podmienené požiadavkami na podanie, návrh alebo podnet, z ktorých vyplýva skutok, ktorý by mohol zakladať disciplinárnu alebo trestnoprávnu zodpovednosť. Z toho je zrejmé, že predseda Súdnej rady je oprávnený preskúmať aj anonymné podania, návrhy alebo podnety, ak obsahujú rozumne uvedené a nie zjavne nezmyselné skutky a rozhodnúť či ich odloží hneď alebo až po ich preverení alebo začne podľa výsledku šetrenia disciplinárne konanie alebo požiada o podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania predsedu príslušného súdu, prípadne vec postúpi orgánu činnému v trestnom konaní.
- 35 Výklad a aplikácia týchto zákonných ustanovení predsedom Súdnej rady v žiadnom prípade nezávisí od rozhodnutia (súhlasu) Súdnej rady ako kolektívneho orgánu. Súdna rada ako celok nemá žiadne oprávnenie na to, aby uložila alebo zabránila predsedovi Súdnej rady podať alebo nepodať disciplinárny návrh (ide o výlučnú a osobnú kompetenciu predsedu Súdnej rady).
- 36 Z uvedenia týchto oprávnení predsedu súdnej rady vyplýva, že sa v žiadnom prípade nemohol dopustiť porušenia svojich povinností a už vôbec nie opakovane, čo v celom rozsahu platí pre dôvody porušenia uvedené pod bodmi 1, 3 až 9 Návrhu na odvolanie.
- 37 V bodoch 1, 3, 5 až 9 Návrhu na odvolanie sa popisuje iba zadovažovanie informácií v úplnom súlade s § 27hh ods. 6 zákona o súdnej rade. Navyše, toto získavanie informácií bolo, až na bod 1, v prípade ktorého je ešte záležitosť otvorená, riadne ukončené odložením veci, bez podania disciplinárneho návrhu alebo potrebného iného postupu. Nevznikli ani žiadne negatívne dôsledky pre sudcov, o ktorých sa informácie získali.
- 38 V bode 2 Návrhu na odvolanie je uvedené údajné porušenie povinnosti sťažovateľa, hoci v skutočnosti žiadnu povinnosť nemohol porušiť. Podklady z predmetného trestného stíhania dostal sťažovateľ najprv od predsedníčky Mestského súdu Bratislava II. Potom poveril sekciu vyhľadávania informácií Súdnej rady, aby nahliadla do spisu a preverila, či sú všetky práva poškodenej sudkyne zachované. Sťažovateľ ako predseda Súdnej rady chcel len zistiť, či orgány činné v trestnom konaní riadne konajú tak, aby bola poskytnutá ochrana uvedenej sudkyne v súlade so zákonom. Keďže bolo zistené, že orgány činné v trestnom konaní riadne a bez prietahov konajú, nebol dôvod na ďalší postup. V opačnom prípade by bol sťažovateľ predložil výsledky svojho šetrenia Súdnej rade tak, aby Súdna rada mohla vyzvať orgány činné v trestnom konaní na riadne konanie vo veci. Predmetom zisťovania v tejto veci teda neboli žiadne majetkové pomery alebo iné fakty, iba a výlučne iba stav trestného konania vo veci, v ktorej bola vážnym spôsobom poškodená sudkyňa Slovenskej republiky.
- 39 V bode 4 Návrhu na odvolanie (CR-1022/2023) išlo o pravidelné každoročné informovanie Európskej komisie, na jej žiadosť, o aktuálnom stave trestných konaní vedených proti sudcom, resp. bývalým sudcom v Slovenskej republike. Sťažovateľ bol požiadaný zo strany orgánu Európskej komisie, ktorý pripravoval podklady pre výročnú správu o stave právneho štátu v členských štátoch Európskej únie, o informáciu o aktuálnom stave trestných konaní vedených proti sudcom, resp. bývalým sudcom v Slovenskej republike. O poskytnutí tejto súčinnosti Európskej komisii bola Súdna rada informovaná.

Hoci sťažovateľovi sa v Návrhu na odvolanie kladie za vinu takýto postup len v roku 2023, rovnaký postup sa uskutočnil aj v roku 2022 a v roku 2024. Nešlo teda o žiadne zneužitie právomoci či porušenie povinnosti sťažovateľa, ale o štandardný prípad poskytnutia súčinnosti orgánu Európskej únie zo strany orgánu jej členského štátu. Navyše, ide o informácie, ktoré sa rozsahom obmedzujú na spisovú značku (číslo vyšetrovacieho spisu), meno obvinenej osoby a fáza trestného konania. V Správe o stave právneho štátu pre rok 2023 vypracovanej Európskou komisiou, konkrétne v kapitole týkajúcej sa Slovenskej republiky sú tieto informácie zosumarizované na str. 7 (druhý odsek), pričom stav trestných stíhaní sudcov pre korupciu a zneužívanie právomocí boli a sú predmetom záujmu Európskej komisie dlhodobo, keď sa touto záležitosťou Európska komisia zaoberala už v predchádzajúcich správach pre roky 2022 (str. 8) a 2020 (str.2).⁴

Dôkaz: Kópia spisu č. CR-1022/2023

(Príloha č. 6)

Správa o stave právneho štátu pre rok 2023 (kapitola o Slovenskej republike) (Príloha č. 7)

- 40 Navrhovatelia a ani Súdna rada (resp. jej 10-členná väčšina, ktorej hlasmi bolo prijaté Napadnuté rozhodnutie), teda nepreukázali opakované porušenie povinnosti sťažovateľom ako predsedom Súdnej rady a Súdna rada tak rozhodla o odvolaní svojho predsedu iba na základe nepreukázaných tvrdení v Návrhu na odvolanie, bez akéhokoľvek zohľadnenia oprávnení predsedu Súdnej rady vyplývajúcich a priznaných čl. 141a ods. 8 Ústavy a § 27hh ods. 6 ZoSR v spojení s § 15 písm. b) disciplinárneho súdneho poriadku. Toto konanie Súdnej rady je tak zároveň v rozpore so závermi prijatými Ústavným súdom vo vyššie citovaných veciach II. ÚS 9/00 a II. ÚS 5/03.

E.III Sťažovateľovi bolo odopreté právo na prípravu svojej obhajoby a na vypočutie k skutočnostiam kladeným mu za vinu v Návrhu na odvolanie, pre ktoré bol Napadnutým rozhodnutím odvolaný z funkcie predsedu Súdnej rady (porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy).

- 41 Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“
- 42 Podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy: „Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.“
- 43 Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy: „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.“
- 44 Hoci z nálezu Ústavného súdu vo veci III. ÚS 446/2021 vyplýva, že na konanie a rozhodovanie Súdnej rady sa neaplikujú niektoré parciálne komponenty práva na súdnu a inú právnu ochranu, tak aj v tomto (z pohľadu aplikovateľnosti základného práva na súdnu a inú právnu ochranu v konaní pred Súdnou radou bezpochyby reštriktívnom) náleze Ústavný súd výslovne konštatoval, že v konaní pred súdnou radou sa za účelom zaručenia objektivity a transparentnosti rozhodovania Súdnej rady uplatňujú nasledovné komponenty práva na súdnu a inú právnu ochranu: (i) požiadavka verejnosti, (ii) požiadavka prerokovanie za prítomnosti dotknutej osoby, (iii) právo dotknutej osoby vyjadriť sa k podkladom na rozhodnutie. Predmetný nález sa síce týka procesu rozhodovania o splnení predpokladov sudcovskej spôsobilosti u kandidáta na sudcu, ale neexistuje žiadny dôvod, pre ktorý by sa rovnaké požiadavky nemali uplatňovať aj na proces rozhodovania Súdnej rady v akejkoľvek inej veci, kde sa rozhoduje o práve inej osoby na prístup k verejnej funkcii za rovnakých podmienok, teda aj na rozhodovanie

⁴ Správy o stave právneho štátu vypracované Európskou komisiou sú zverejnené na webovom sídle Európskej komisie: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/upholding-rule-law/rule-law/rule-law-mechanism_en.

o voľbe alebo odvolaní predsedu Súdnej rady. Vo všetkých týchto prípadoch totiž Súdna rada rozhoduje podľa tých istých právnych predpisov a tým istým spôsobom.

- 45 Niet preto pochyb, že aj na prijímanie rozhodnutia o návrhu na odvolanie predsedu Súdnej rady sa vzťahuje požiadavka, aby sa v jeho veci rozhodlo za uplatnenia vyššie uvedených procesných garancií, vrátane práva predsedu Súdnej rady vyjadriť sa k návrhu na svoje odvolanie a k jeho podkladom,. Navyše, k tomuto právu patrí aj právo na právnu pomoc zaručené v čl. 47 ods. 2 Ústavy, pričom neposkytnutie primeranej lehoty na prípravu vyjadrenia k Návrhu na odvolanie zároveň znemožnilo sťažovateľovi osloviť advokáta a zabezpečiť si takúto právnu pomoc.
- 46 Napadnuté rozhodnutie je z vecného hľadiska uložením sankcie sťažovateľovi za závažné protiprávne konanie (údajné „opakované porušenie povinností“, inak povedané, zneužitie jeho právomocí v 9 prípadoch). Sťažovateľovi bol Návrh na odvolanie doručený jeden deň (24 hodín) pred jeho prerokovaním na zasadnutí Súdnej rady a vydaním Napadnutého rozhodnutia.
- 47 Je teda lehota necelého jedného dňa na uplatnenie práva vyjadriť sa k podkladom Napadnutého rozhodnutia (teda práva sa obhajovať a brániť sa proti obvineniu zo zneužitia právomocí) v súlade s garanciami vyplývajúcimi z čl. 48 ods. 2 Ústavy?
- 48 Na vyjadrenie sa k tomuto obvineniu bolo nevyhnutné vytvoriť primeraný časový priestor, bolo totiž potrebné preskúmať spisy Kancelárie súdnej rady, pripraviť faktickú aj právnu analýzu a prípadne preskúmať to, či rovnakým spôsobom nepostupovali aj posledné dve predsedníčky Súdnej rady.
- 49 Podľa § 27i ods. 1 ZoSR člen Súdnej rady (ktorým je aj jej predseda) má právo na zabezpečenie primeraného času na prípravu na zasadnutie Súdnej rady a na prípravu materiálov na rokovanie Súdnej rady. Na to nadväzuje § 6 ods. 11 ZoSR, podľa ktorého predseda Súdnej rady zabezpečí zverejnenie informácií o činnosti Súdnej rady na webovom sídle Súdnej rady. Na webovom sídle Súdnej rady sa zverejňuje termín zasadnutia Súdnej rady, návrh programu zasadnutia Súdnej rady a materiály, o ktorých má podľa návrhu programu zasadnutia Súdna rada rokovať, a to najmenej päť pracovných dní pred termínom zasadnutia Súdnej rady.
- 50 Primeraným časom pre sťažovateľa na prípravu vyjadrenia k Návrhu na odvolanie preto nemohlo byť niekoľko hodín od doručenia Návrhu na odvolanie sťažovateľovi, navyše za situácie, kedy bolo zvolané 4. zasadnutie Súdnej rady na dni bezprostredne nasledujúce po dni doručenia Návrhu na odvolanie predsedovi Súdnej rady. Podotýkame, že lehota päť pracovných dní by nebola zachovaná ani v prípade ak by sa počítala odo dňa doručenia Návrhu na odvolanie do podateľne Súdnej rady (teda od 12. apríla 2024), keďže Návrh na odvolanie bol prerokovaný a Napadnuté rozhodnutie vydané dňa 16. apríla 2024.
- 51 V priebehu rokovania 4. zasadnutia Súdnej rady predkladatelia Návrhu na odvolanie pochopili, že sťažovateľ nemal žiaden časový priestor na prípravu vyjadrenia a vypočutia. Preto navrhli lehotu do 23. apríla 2024, kedy sa malo konať mimoriadne zasadnutie Súdnej rady o Návrhu na odvolanie. Táto lehota však začala plynúť od 17. apríla 2024, zahŕňala teda 4 pracovné dni a sťažovateľ, aj keď privítal poskytnutie lehoty, nevedel poskytnúť záruku, že za tak krátku dobu pripraví svoje vyjadrenie a vypočutie, najmä za stavu, keď člen súdnej rady JUDr. Peter Šamko počas rozpravy zvýraznil, že Návrh na odvolanie síce obsahuje 9 bodov, ale ku tým sa dodajú ešte ďalšie fakty. Taký prístup by už úplne porušoval čl. 48 ods. 2 Ústavy, pretože na doplňované fakty by už sťažovateľ nemal žiadnu možnosť sa pripraviť a odpovedať. Tieto skutočnosti možno preukázať zverejneným zvukovým záznamom z rokovania 4. zasadnutia Súdnej rady dňa 16. apríla 2024, ktorý je verejne dostupný na webovom sídle Súdnej rady: <https://zasadnutia.sudnarada.sk/>.
- 52 Bez ohľadu na to potom došlo k prijatiu Napadnutého rozhodnutia a odvolaniu sťažovateľa bez toho, aby bol vypočutý; sťažovateľ sa pre neposkytnutie primeranej lehoty na prípravu a vypočutie nezúčastnil

rokovania Súdnej rady o Návrhu na odvolanie, nakoľko jeho účasť na tomto rokovaní by nevedla k účinnej obrane a obhajobe, ktorú zaručuje Ústava v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2.

- 53 K prijatiu Napadnutého rozhodnutia a odvolaniu sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady došlo bez jeho vypočutia, vyjadrenia a prítomnosti a teda za hrubého porušenia čl. 46 ods. 1, 47 ods. 2 a 48 ods. 2 Ústavy. Toto konanie Súdnej rady je tak zároveň v rozpore so závermi prijatými Ústavným súdom vo vyššie citovaných veciach II. ÚS 9/00 a II. ÚS 5/03

E.IV Jeden z členov Súdnej rady, ktorého hlas bol vo veci rozhodujúci, pri hlasovaní za prijatie Napadnutého rozhodnutia nebol nestranný, pretože rozhodoval vo veci, ktorá sa ho bezprostredne dotýkala, teda „in causa sua“ (porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy).

- 54 Čl. 46 ods. 1 Ústavy je ústavným základom pre zabezpečenie nestrannosti sudcov ako aj členov iných orgánov ochrany práva pri konkrétnom rozhodovaní, vrátane Súdnej rady. Treba pripomenúť, že vzhľadom na extenzívny výklad pojmu „súd“ podávaný ESLP pri aplikácii čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj pojem „inej právnej ochrany“ použitý v čl. 46 ods. 1 Ústavy je potrebné pod pojem „sudca“ zahrnúť nielen sudcov Ústavného súdu a všeobecných súdov, vrátane Špecializovaného trestného súdu, ale aj iných členov orgánov ochrany práva, ktorí v konkrétnych veciach rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb svojimi rozhodnutiami zakladajú práva a povinnosti pre ich adresátov.
- 55 Nestrannosť rozhodovania Súdnej rady a teda všetkých jej členov je cieľom a účelom práva na prístup k nestrannému orgánu inej právnej ochrany.
- 56 Nestrannosť aj u člena Súdnej rady sa zjednodušene môže definovať, obdobne ako u sudcu, ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) vo vzťahu k veci alebo k dotknutej osobe.
- 57 Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania sa člena Súdnej rady. Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, ktorý možno preukázať aj správaním člena Súdnej rady.
- 58 V tomto prípade správanie sa člena Súdnej rady JUDr. Petra Šamka počas rokovania Súdnej rady o Návrhu na odvolanie svedčí o jeho absolútnom nedostatku nestrannosti.
- 59 Ako vyplýva z Návrhu na odvolanie, prvým a zásadným dôvodom prijatia Napadnutého rozhodnutia bola vec vedená pod CR-1730/2023, v ktorej sa sťažovateľovi vytýkalo to, že ako predseda Súdnej rady namiesto toho, aby bez ďalšieho opatrenia odložil anonymné podanie, ktoré mu bolo doručené dňa 16. decembra 2023, týkajúce sa člena Súdnej rady sudcu JUDr. Petra Šamka a bývalého (už niekoľko rokov trestne stíhaného) sudcu JUDr. Richarda Molnára, sťažovateľ toto podanie neoprávnene zaslal Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „ÚŠP“) a vyžiadal si aj vyjadrenie Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave.
- 60 V citovanej veci však nešlo o žiadne anonymné podanie. Na adresu predsedu Súdnej rady bola doručená fotokópia trestného oznámenia podaného advokátkou na bývalého sudcu JUDr. Richarda Molnára, ktoré bolo riadne podpísané touto advokátkou, a ktorého doručenie bolo riadne potvrdené podpisom príslušného prokurátora ÚŠP. V tomto trestnom oznámení sa uvádza sudca JUDr. Peter Šamko (člen Súdnej rady) v súvislostiach s podozrením zo spáchania závažného zločinu sprenevery JUDr. Richardom Molnárom a popisujú sa jeho aktivity pri komunikácii advokátky s JUDr. Richardom Molnárom, ktorý v tom čase už bol obvinený zo závažných trestných činov, pričom JUDr. Richard Molnár je zároveň osobným priateľom JUDr. Petra Šamka, ktorý napríklad poskytol za JUDr. Richarda Molnára pri rozhodovaní o jeho väzbe záruku dôveryhodnej osoby ako náhradu za jeho väzbu podľa § 80 ods.

1 písm. a) Trestného poriadku (čo je verejne známa skutočnosť, o ktorej v danom čase informovali médiá⁵).

Dôkaz: Trestné oznámenie s obálkou preukazujúcou jeho doručenie (Príloha č. 8)

61 Na základe trestného oznámenia začalo trestné stíhanie vo veci obzvlášť závažného zločinu sprenevery.

Dôkaz: Vyjadrenie Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave zo dňa 25. januára 2024 (Príloha č. 9)

62 Vzhľadom na to prichádzalo do úvahy vyvodenie minimálnej disciplinárnej zodpovednosti u sudcu JUDr. Petra Šamka.

63 Preto sťažovateľ ako predseda Súdnej rady konal podľa § 27hh ods. 6 ZoSR a v súvislosti so svojím oprávnením podať disciplinárny návrh voči sudcovi si oprávnené vyžiadal stanovisko k trestnému oznámeniu od orgánov činných v trestnom konaní.

Dôkaz: Dožiadanie na Krajské riaditeľstvo PZ v Bratislave zo dňa 19. januára 2024 (Príloha č. 10)

Dožiadanie na ÚŠP zo dňa 11. decembra 2023 (Príloha č. 11)

Vyjadrenie Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave zo dňa 25. januára 2024 (Príloha č. 9)

Vyjadrenie ÚŠP zo dňa 10. januára 2024 (Príloha č. 12)

64 Vzhľadom na to, že vo veci trestného oznámenia bolo začaté len trestné stíhanie vo veci, sťažovateľ ako predseda Súdnej rady vo veci ďalej nekonal s tým, že sa vyčká na výsledok prípravného konania, a na potvrdenie alebo vyvrátenie aktivít sudcu JUDr. Petra Šamka popísaných v podanom trestnom oznámení.

65 Ústavné garancie nestrannosti rozhodovania orgánov verejnej moci o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb vyplývajúce z práva na súdnu a inú právnu ochranu čl. 46 ods. 1 Ústavy si v tomto prípade od člena súdnej rady JUDr. Petra Šamka vyžadovali, aby sa vylúčil z rozhodovania o Návrhu na odvolanie, keďže v podstatnom dôvode Návrhu na odvolanie bol sám osobne zainteresovaný a rozhodoval tak vo vlastnej veci. Súčasťou práva na súdnu a inú právnu ochranu je totiž aj princíp *nemo iudex in causa sua*, podľa ktorého nikto nemôže rozhodovať vo veci, ktorá sa ho osobne týka. Ide pritom o veľmi podobnú situáciu, ako keby JUDr. Peter Šamko rozhodoval ako trestný sudca v trestnej veci, v ktorej má on osobne a prípadne jeho blízky osobný priateľ postavenie poškodeného.

66 Napriek tomu, že Návrh na odvolanie bol postavený v prvom rade na tomto prípade, o čom svedčí aj obsah rozpravy (viď zvukový záznam z rokovania 4. zasadnutia Súdnej rady dňa 16. apríla 2024, ktorý je verejne dostupný na webovom sídle Súdnej rady: <https://zasadnutia.sudnarada.sk/>), člen súdnej rady JUDr. Peter Šamko, namiesto toho, aby sa z rozhodovania o Návrhu na odvolanie vylúčil, nielenže tak neurobil, ale ešte aj intenzívne diskutoval a uvádzal viaceré zavádzajúce údaje a napokon aj hlasoval za Návrh na odvolanie. Ak by hlasovanie člena Súdnej rady JUDr. Petra Šamka bolo jeho osobnou pomstou sťažovateľovi za to, že si dovoľil riadne oznámené podozrenia voči nemu neodložiť ale aspoň základným spôsobom prešetriť (postupom v súlade s § 27hh ods. 6 ZoSR), nevyzeralo by to inak.

67 Z uvedeného správania sa a hlasovania tohto člena Súdnej rady vyplýva absolútny nedostatok jeho nestrannosti, ktorý bol ešte zvýraznený tak, že vo svojej vlastnej veci najviac diskutoval a tak aj

⁵Pozri napr: <https://dennikn.sk/minuta/1812590/>.

ovplyvňoval ostatných členov Súdnej rady, ktorí napokon hlasovali za odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady.

- 68 Najväčším problémom vyplývajúcim zo skutočnosti, že člen Súdnej rady JUDr. Peter Šamko hlasoval vo vlastnej veci a nevylúčil sa z hlasovania o Návrhu na odvolanie, je však v tom, že Napadnuté rozhodnutie bolo prijaté iba 10 hlasmi, teda tou najtesnejšou väčšinou hlasov členov Súdnej rady. V takejto situácii bol rozhodujúci každý jeden hlas, teda aj hlas JUDr. Petra Šamka. Ak by JUDr. Peter Šamko konal v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy a vylúčil by sa z rozhodovania a hlasovania o Návrhu na odvolanie (keďže podstatný dôvod Návrhu na odvolanie sa priamo dotýkal jeho osoby), Napadnuté rozhodnutie by nebolo prijaté, pretože bez jeho hlasu by ho nepodporila potrebná väčšina 10 hlasov. V tejto súvislosti teda možno uzavrieť, že toto porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy malo priamy a bezprostredný vplyv na výsledok rozhodovania Súdnej rady o Návrhu na odvolanie.
- 69 Účasť člena Súdnej rady JUDr. Petra Šamka na rokovaní a hlasovaní o Návrhu na odvolanie bola porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy na nestranného člena kolektívneho orgánu, ktorý rozhodoval o jeho odvolaní v situácii, v ktorej jeho hlas bol pre jeho odvolanie rozhodujúci. Takéto konanie Súdnej rady je tak zároveň v rozpore so závermi prijatými Ústavným súdom vo vyššie citovaných veciach II. ÚS 9/00 a II. ÚS 5/03.

E.V Napadnuté rozhodnutie je odôvodnené arbitrárne (porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy).

- 70 Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia sa v judikatúre považuje za súčasť práva na súdnu a inú právnu ochranu chránené čl. 46 ods. 1 Ústavy. To platí nielen pre rozhodovanie súdov, ale aj pre rozhodovanie iných orgánov, ktoré v konkrétnych veciach rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb. Toto právo zaväzuje aj Súdnu radu, pokiaľ rozhoduje o odvolaní svojho predsedu z dôvodu opakovaného porušenia jeho povinností (teda o jeho postihu za nezákonné konanie).
- 71 Súčasťou základného práva na inú právnu ochranu je aj povinnosť riadneho odôvodnenia rozhodnutia orgánu inej právnej ochrany. To sa v primeranej miere, určenej platnou právnou úpravou odôvodňovania rozhodnutí Súdnej rady a nadväzujúcou judikatúrou Ústavného súdu, uplatňuje aj v konaní pred Súdnou radou. Hoci rešpektujeme, že nie všetky rozhodnutia Súdnej rady musia byť odôvodnené, pokiaľ ide o rozhodnutie o odvolaní predsedu Súdnej rady za opakované porušenie jeho povinností (teda o uložení sankcie sa jeho protiprávne konanie), nie je v právnom štáte možné pripustiť, aby takéto rozhodnutie nemuselo byť odôvodnené.
- 72 Pri absencii akéhokoľvek odôvodnenia obsiahnutého priamo v texte Napadnutého rozhodnutia (ani v zápisnici o jeho prijatí) je nevyhnuté za odôvodnenie Napadnutého rozhodnutia považovať obsah Návrhu na odvolanie, prípadne obsah rozpravy na rokovaní Súdnej rady, ktorá predchádzala prijatiu Napadnutého rozhodnutia (zvukový záznam je verejne dostupný na webovom sídle Súdnej rady: <https://zasadnutia.sudnarada.sk/>).
- 73 Takéto odôvodnenie Napadnutého rozhodnutia však je v rozpore s listinnými dôkazmi predloženými v tomto konaní Ústavnému súdu. Z týchto písomností jednoznačne vyplýva, že dôvody na odvolanie sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady uvedené v Návrhu na odvolanie nielenže neobstoja, ale sú vo významnom rozpore s čl. 141a ods. 8 Ústavy v spojení s § 27hh ods. 6 ZoSR.
- 74 Tieto dôvody sú teda len tvrdeniami navrhovateľov, pričom chýba akékoľvek vyjadrenie sťažovateľa z dôvodov, ktoré sú uvedené na inom mieste v tejto ústavnej sťažnosti.
- 75 Preto závery, ku ktorým dospela Súdna rada pred prijatím Napadnutého rozhodnutia, na základe ktorých potom prijala Napadnuté rozhodnutie, sú zjavne neodôvodnené a svojvoľné (arbitrárne).

- 76 Arbitrárnosť tohto odôvodnenia je neospravedliteľná a ústavne neudržateľná aj z dôvodu, že nič nebránilo Súdnej rade, aby na základe Návrhu na odvolanie vykonala dôkazy obsahmi spisov, citovaných v Návrhu na odvolanie. Všetky tieto spisy boli dostupné v Kancelárii súdnej rady a mohli byť priamo, bez prekážok predložené súdnej rade. K tomu však (nie vinou sťažovateľa, ale v dôsledku nezájmu predkladateľov Návrhu na odvolanie) nedošlo, a preto Napadnuté rozhodnutie je zmätočné. Vychádza totiž iba z tvrdení predkladateľov Návrhu na odvolanie o porušení povinností sťažovateľa ako predsedu Súdnej rady a nie z objektívnych dôkazov, ktoré by tieto porušenia potvrdili, spolu s ich subsumovaním pod konkrétne ustanovenia ZoSR ako aj iných právnych predpisov.
- 77 Okrem toho z odôvodnenia Napadnutého rozhodnutia (resp. z obsahu Návrhu na odvolanie) nie je jasné, z čoho Súdna rada vyvodila záver o opakovanom porušení povinností sťažovateľom, najmä ak je zjavné, že ide o skutky, ktoré sú od seba oddelené pomerne značnými časovými úsekmi. Treba pritom dodať, že v uvedených dôvodoch ide o vecne nesúvisiace skutky a skutkové stavy. Navyše, Súdna rada nikdy pred prijatím Napadnutého rozhodnutia neprijala žiadne uznesenie, v ktorom by konštatovala akékoľvek porušenie povinnosti sťažovateľa ako predsedu Súdnej rady. Odôvodnenie tohto zásadného predpokladu na odvolanie sťažovateľa ako predsedu Súdnej rady teda úplne chýba.

F ODÔVODNENIE NÁROKU NA PRIZNANIE PRIMERANÉHO FINANČNÉHO ZADOSTŮČINENIA

- 78 Podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy: „*Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.*“
- 79 Podľa § 123 ods. 2 ZoUS: „*Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.*“
- 80 Sťažovateľ žiada o priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 eur kvôli bezdôvodnému odvolaniu z funkcie predsedu Súdnej rady, ktoré niektorí členovia Súdnej rady „obohatili“ klamstvami, vyhrážkami trestným stíhaním a ohováraním vo verejnom priestore, v dôsledku čoho sťažovateľ utrpel nemajetkovú ujmu na jeho dobrej povesti. Sťažovateľ zdôrazňuje, že rozhodujúcou skutočnosťou pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je práve toto verejné mediálne ohováranie sťažovateľa zo strany členov Súdnej rady. Pokiaľ by k nemu neprišlo a ostalo by len pri nezákonnom a neústavnom Napadnutom rozhodnutí, sťažovateľovi by ako satisfakcia postačilo konštatovanie porušenia jeho práv a zrušenie Napadnutého rozhodnutia.
- 81 Niektorí členovia Súdnej rady však sťažovateľa lživo verejne ohovárali a doslova ho verejne obviňovali z páchania závažnej trestnej činnosti, pričom výstupy z týchto ich mediálnych aktivít mali významný dosah.

Dôkaz: Článok na portáli Právne listy: <https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1398-zneuzitie-pravomoci-jana-mazaka-alebo-ako-predseda-sudnej-rady-zbieral-neopravnene-informacie-na-sudcov> napísaný 7 členmi Súdnej rady (Príloha č. 13)

Článok v denníku Plus 1 deň: <https://www1.pluska.sk/spravy/z-domova/kolegovia-chcu-odvolat-sefa-sudnej-rady-jana-mazaka> (Príloha č. 14)

Článok v denníku Plus 1 deň: <https://www1.pluska.sk/spravy/z-domova/sudkyna-kosova-odvolanom-predsedovi-sudnej-rady-mazakovi-mozno-padne-aj-trestne-oznamenie> (Príloha č. 15)

- 82 Uvedené tvrdenia príslušných členov Súdnej rady sú rovnako preukázateľné aj zo zvukového záznamu z rokovania 4. zasadnutia Súdnej rady dňa 16. apríla 2024, ktorý je verejne dostupný na webovom sídle Súdnej rady: <https://zasadnutia.sudnarada.sk/>.

- 83 Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (III. ÚS 45/2012, IV. ÚS 132/2012, I. ÚS 70/2012, I. ÚS44/2018, IV. ÚS 95/2018, I. ÚS 341/2018, III. ÚS 187/2018, IV. ÚS 64/2020, tiež *Zongorová proti Slovenskej republike* z 19. 1. 2010, sťažnosť č. 28923/06 a *Đurech a ďalší proti Slovenskej republike* zo 7. 7. 2009, sťažnosť č. 42561/04).
- 84 môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha
- 85 Zo skutkového stavu opísaného v tejto ústavnej sťažnosti ako aj z právnej analýzy uvedenej v tejto ústavnej sťažnosti vyplýva, že spôsob, akým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa, možno kvalifikovať ako hrubý, svojvoľný a nemajúci precedens v praxi Súdnej rady Slovenskej republiky. Závažnosť tohto spôsobu porušenia základných práv zvyšuje to, že z desiatich hlasujúcich členov súdnej rady bolo sedem sudcov Slovenskej republiky, teda osôb, ktoré by mali byť znalé práva a jeho ústavne súladného a objektívneho (nestranného) uplatňovania.
- 86 Preto je v tomto prípade plne opodstatnené požadovať okrem konštatovania porušenia namietaných základných práv a zrušenia Napadnutého rozhodnutia aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 eur.

G ODÔVODNENIE NÁVRHU NA VYDANIE DOČASNÉHO OPATRENIA

- 87 Pri navrhovaní formy predbežnej dočasnej ochrany (odklad vykonateľnosti podľa § 129 ZoUS vs. dočasné opatrenie podľa § 130 ZoUS) vychádzame zo zákonného rozlíšenia medzi týmito dvomi inštitútmi, pričom podľa právnej doktríny je od účinnosti ZoUS⁶ inštitút odkladu vykonateľnosti podľa § 129 ZoUS sa uplatňuje v prípadoch, keď sa ústavnou sťažnosťou napáda právoplatné rozhodnutie, ktoré má povahu exekučného titulu a vyznačuje sa tak vlastnosťou vykonateľnosti,⁷ pričom v ostatných prípadoch rozhodnutí, opatrení a iných zásahov, ktoré nemajú vykonateľný obsah a povahu exekučného titulu, sa uplatňuje inštitút dočasného opatrenia podľa § 130 ZoUS. V každom prípade, inštitút dočasného opatrenia je obsahovo širší a z hľadiska svojej zákonnej konštrukcie podobný odkladu vykonateľnosti podľa § 129 ZoUS⁸
- 88 Podľa § 130 ZoUS: „*Ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.*“
- 89 Z vyššie uvedenej zákonnej dikcie vyplýva, že obsahom dočasného opatrenia podľa § 130 ZoUS môže byť aj uloženie povinnosti zdržať sa vykonávania napadnutého rozhodnutia, čo je z vecného hľadiska to isté ako odklad vykonateľnosti podľa § 129 ZoUS.
- 90 Keďže Napadnuté rozhodnutie nemá povahu exekučného titulu, navrhujeme sťažovateľovi poskytnúť predbežnú dočasnú ochranu vo forme dočasného opatrenia podľa § 130 ZoUS, ktorého obsahom bude

⁶ Podľa predchádzajúceho zákona upravujúceho konanie pred Ústavným súdom (zákon č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov, § 52 ods. 2) existovala predbežná dočasná ochrana v konaní o ústavnej sťažnosti iba vo forme dočasného opatrenia, avšak tento inštitút zahŕňal tak odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia ako aj iné formy dočasných opatrení. Obsahovo bol inštitút dočasného opatrenia zhrnutím dnešného odkladu vykonateľnosti a dnešného dočasného opatrenia, teda súhrnom dnešného § 129 a § 130 ZoUS.

⁷ Porovnaj: MACEJKOVÁ, I., BĀRĀNY, E., BARICOVÁ, J., FIAČAN, I., HOLLĀNDER, P., SVĀK, J. a kol.: *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie*. Bratislava: C. H. Beck, 2020, s. 908.

⁸ Porovnaj: LĀLIK M. – LĀLIK T. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2019, s.384.

uloženie povinnosti Súdnej rade zdržať sa dočasne vykonávania Napadnutého rozhodnutia a právomoci voliť nového predsedu Súdnej rady podľa čl. 141 a ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.

- 91 Napadnuté rozhodnutie oprávňuje Súdnu radu kedykoľvek vykonať voľbu a zvoliť nového predsedu Súdnej rady, čím bude vylúčená možnosť, aby v prípade vyhovenia tejto ústavnej sťažnosti a zrušenia Napadnutého rozhodnutia Ústavným súdom mohla byť vec navrátená do pôvodného stavu a sťažovateľ mohol ďalej vykonávať funkciu predsedu Súdnej rady (porovnaj nález vo veci I. ÚS 397/2014, kedy kandidátovi na generálneho prokurátora, ktorý bol úspešný v konaní o ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu prezidenta Slovenskej republiky o jeho nevyzmenovaní do funkcie, bolo znemožnené následné vymenovanie do funkcie tým, že funkcia už bola medzitým obsadená inou osobou). Preto sťažovateľovi výkonom Napadnutého rozhodnutia hrozí táto ujma (pričom ide o hrozbu reálnu, priamu a bezprostrednú, nakoľko jej v ceste nestojí žiadna právna prekážka), zatiaľ čo vydaním navrhovaného dočasného opatrenia nehrozí ujma žiadnej osobe.
- 92 Navrhované dočasné opatrenie zároveň nebude mať žiadny nepriaznivý dopad na fungovanie Súdnej rady, nakoľko počas jeho trvania môže všetky kompetencie predsedu Súdnej rady vykonávať jej podpredseda a v jeho neprítomnosti doyen (vekovo najstarší člen) Súdnej rady (§ 5 ZoSR). Preto vydaním navrhovaného dočasného opatrenia nehrozí žiadna ujma ani verejnému záujmu vo všeobecnosti a konkrétne verejnemu záujmu na riadnom chode Súdnej rady ako ústavného orgánu.
- 93 Ústavný súd už v minulosti vo veci II. ÚS 5/03 (ústavný prieskum súladu voľby predsedu Súdnej rady s čl. 30 ods. 4 Ústavy) na návrh neúspešného kandidáta nariadil dočasné opatrenie spočívajúce v odklade vykonateľnosti uznesenia Súdnej rady o zvolení predsedu Súdnej rady, pri ktorom neúspešný kandidát namietal porušenie základného práva podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy. Ústavný súd vtedy postupoval podľa § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov a na zdôvodnenie dočasného opatrenia vo forme odkladu vykonateľnosti uviedol:

„Odklad vykonateľnosti je odôvodnený dôležitým verejným záujmom, ktorý ústavný súd vidí v tom, že postup Súdnej rady Slovenskej republiky pri navrhovaní do funkcie kandidáta na predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky musí byť zbavený akýchkoľvek pochybností o tom, či je v súlade s ústavou. V okolnostiach prípadu je tento verejný záujem zvýraznený tým, že ide o ústavne a historicky prvý úkon Súdnej rady Slovenskej republiky, ktorým prezidentovi Slovenskej republiky navrhuje kandidáta na predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.“

Odkladom vykonateľnosti nevzniká žiadnym osobám ujma, ktorá by bola porovnateľná s ujmomou, ktorá by vznikla, ak by sa pri vymenovaní predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistilo v postupe Súdnej rady Slovenskej republiky pri navrhovaní kandidáta na predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušenie ústavnosti.“

- 94 Ústavné požiadavky na kvalitu rozhodovania o odvolaní predsedu Súdnej rady musia byť prinajmenšom rovnaké, ako na jeho zvolenie do tejto funkcie, osobitne s ohľadom na dodržanie čl. 30 ods. 4 Ústavy. Preto neexistuje žiadny dôvod, aby vyššie uvedené dôvody na odklad vykonateľnosti ústavne spochybného uznesenia o zvolení predsedu Súdnej rady sa nevzťahovali aj na ústavne spochybnené uznesenie o odvolaní predsedu Súdnej rady. V oboch prípadoch sú totiž „v hre“ úplne identické základné práva, ústavné princípy ako aj totožný verejný záujem.
- 95 Aplikujúc vyššie uvedené závery Ústavného súdu na tunajší prípad (teda odôvodňujúc návrh na odklad vykonateľnosti Napadnutého uznesenia v zhode s Ústavným súdom vo veci II. ÚS 5/03), odklad vykonateľnosti Napadnutého uznesenia je odôvodnený dôležitým verejným záujmom, ktorý spočíva v tom, že postup Súdnej rady pri rozhodovaní o odvolaní predsedu Súdnej rady musí byť zbavený akýchkoľvek pochybností o tom, či je (bol) v súlade s Ústavou. V okolnostiach prípadu je tento verejný záujem zvýraznený tým, že ide o ústavne a historicky prvý úkon Súdnej rady, ktorým rozhodla

o odvolaní svojho predsedu. Odkladom vykonateľnosti nevzniká žiadnym osobám žiadna ujma, a už vôbec nie porovnateľná s ujmom, ktorá by vznikla, ak by sa pri odvolaní predsedu Súdnej rady zistilo v postupe a rozhodovaní Súdnej rady porušenie ústavnosti.

- 96 Ústavný súd vo veci II. ÚS 5/03 ďalej uviedol: „*Odklad vykonateľnosti znamená, že do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej prezident Slovenskej republiky nemôže vymenovať kandidáta navrhovaného Súdnou radou Slovenskej republiky za predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.*“
- 97 Výkonom Napadnutého rozhodnutia bude podanie návrhu na voľbu nového predsedu Súdnej rady a jeho následné zvolenie. Keďže tento proces je plne pod kontrolou Súdnej rady, ktorá je stranou tohto konania, navrhujeme Súdnej rade dočasným opatrením uložiť povinnosť zdržať sa výkonu tejto svojej právomoci do rozhodnutia Ústavného súdu vo veci samej.
- 98 V súvislosti s týmto návrhom na vydanie dočasného opatrenia je podstatné, že najbližší riadny termín zasadnutia Súdnej rady je naplánovaný na 14. až 16. máj 2024, pričom na tomto zasadnutí Súdna rada s najväčšou pravdepodobnosťou pristúpi k voľbe nového predsedu. Na zabezpečenie efektívnej kontroly ústavnosti je preto potrebné vydať navrhované dočasné opatrenie najneskôr do 13. mája 2024, o čo si dovoľujeme Ústavný súd týmto zdvorilo požiadať.

H NÁVRH ROZHODNUTIA

- 99 Podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy (a podobne podľa § 133 ZoUS): „*Ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojim rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.*“
- 100 Na základe vyššie uvedených dôvodov si sťažovateľ dovoľuje navrhnúť Ústavnému súdu, aby:
- (a) túto ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 1 ZoUS predbežne prerokoval a podľa § 56 ods. 5, § 129 a § 130 ZoUS vydal nasledovné:

UZNESENIE:

- I. **Sťažnosť prijíma na ďalšie konanie v celom rozsahu.**
- II. **Podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ukladá Súdnej rade Slovenskej republiky dočasne sa zdržať vykonávania (i) uznesenia Súdnej rady Slovenskej republiky č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 o odvolaní sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky a (ii) právomoci voliť predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 141 a ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky, a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci samej.;**

- (b) vo veci samej tejto sťažnosti **vyhovel** a vydal nasledovný:

NÁLEZ:

- I. Uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 o odvolaní sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky bolo porušené základné právo sťažovateľa na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky v spojení so základným právom sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základným právom na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základným právom vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.
- II. Uznesenie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 103/2024 zo dňa 16. apríla 2024 o odvolaní sťažovateľa z funkcie predsedu Súdnej rady Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia Súdnej rade Slovenskej republiky na ďalšie konanie.
- III. Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 50 000 eur, ktoré je mu Súdna rada Slovenskej republiky povinná zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- IV. Sťažovateľovi priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo vyčíslenej výške, ktoré je Súdna rada Slovenskej republiky povinná uhradiť sťažovateľovi k rukám jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

S úctou,

Prof. JUDr. Ján Mazák, PhD.

v zastúpení na základe plnomocenstva

JUDr. Peter Kubina, advokát

spolupracujúci s Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka